

SZABOLCS.

Vegyes tartalmu heti lap.

Megjelenik minden vasárnapon.

Kiadó-tulajdonos: a „szabolcsmegyei lapkiadó-társulat.”

Előfizetési árak:

Egész évre	4 frt.
Félvre	2 frt.
Negyedévre	1 frt.

Szerkesztői iroda, hova a lap szellemi részét tárgyzó küldemények intézendők: **Seminariumi épület.**

Bérmertetlen levelek csak ismert kezektől fogadhatók el. A kéziratok nem adhatók vissza.

Kiadó-hivatal,

hova az előfizetési pénzek, a lapba szánt hirdetések és felszámítások küldendők: **Nagyter 136. sz. a.**

Hirdetési díjak:

Minden 5 hasábos petit-sor egyzeri hirdetésnél 5 kr. többszörinél 4 kr. Terjedelmes hirdetések többszöri beiktatásán, kedvezőbb feltételek alatt esz-közölhet.

Minden egyes beiktatás után kincstári illeték 30 kr.

A nyilt-terhen minden három hasábos garnaud-sor díja 20 kr.

Az előfizetők a hirdetések megszámlálásánál, 20%-nyi kedvezményben részesülnek.

A nők társadalmi és politikai állása hazánkban.

IX.

Az általános műveltség soha sem pótolhatja a hivatásba vágó ismeretek hiányát.

Mit használ például, ha a szegényebb sorsu falun lakó kisasszony tudja is azt, hogy hány és minő ködfoltja van a napnak: ha a zsriftoltot nem tudja kivenni selyemből-tönyéből?

Mit használ, ha tudja is, hogy az egyiptomi mumiákat miként tartották el évezredekig: ha a friss húst nem tudja megóvni nyárban az elromlástól?

Ime ez az általános és a hivatásszerű műveltség közti különbség.

A leányneveldeknél előadandó tantárgyak közt, szintén fontos a szépzészet (aesthetika).

A szépzészetileg művelt izlésre, bizonyára a nőnek van legnagyobb szüksége; s amelynyiben a ház berendezése, s általában az öltözéki gondok, az ő kötelességeinek köréhez tartoznak.

A szépzészetileg kiképzett izléssel bíró nő, soha sem hódol vakon a divatnak. Ha nem is követi azt, amit tulajdonképen minden művelt egyének követni kellene; hogy t. i. „a művelt ember előtt, mindig saját izlése a divat”: mindazáltal sohasem fog arcra borulni a divat, — e bizarr bálvány előtt.

Míg a nővilág nem rendelkezik annyi szellemi erővel és lelki önállósággal, hogy a társadalmi előítéletek és divat igáját lerázza válláról: mindig éretlen marad azon szabadság és politikai jogok felfogására és öntudatos gyakorlására, amelyekre ma oly lázas sietséggel törekszik.

A fonák nevelés, a ferde nézetek és sötét előítéletek, a leghatalmasabb gátul szolgálják, a „nőkérdés” megoldásában. Ezeket kell a házi nevelésnek és a leányneveldeknél mindenáron elhárítani.

Női tanintézetek irányban haladnak.

A férfinem neveltetése oktatása magában foglalja az emberi tudomány és ismeretek egész körét; míg a leányneveldeknél, a tanévek csekély száma, igen szűk korlátok közé szorítja az egyes tantárgyak mélyebb és szélesebb tárgyalását. Pedig tekintve azt, hogy a dolog lényege, a cél, a szellemi művelődés, mely mindkét nemnél ugyanaz: az eszközöknek is ugyanazoknak, vagy legalább hasonlóknak kellene lenniök.

A leányoknál, a tanulás épen akkor szűnik meg, midőn a szellemi láthatár nagyobb kiterjedést vesz, amidőn a szív legfogékonyabb, s a lélek legrugékonyabb a nemesebb érzelmek, s a műveltség értelmének felfogására.

Nézzük például a zenét.

A zenében jártasság századok óta a női műveltséghez tartozik. Ez tagadhatatlan s amelynyiben a zene igen nagy befolyást gyakorol a szív és lélek nemesítésére: két-

ségkívül nagyon szükséges tantárgya a nőnevelésnek. Csakhogy nem úgy, mint az történelmi szokott.

A leányoknak a zenészetbeni oktatása, nem egyéb művészi „idomításnál”. Be-tanítanak a fiatal hölgynek pár szép művet a zongorán, néhány operarészt énekelve előadni s kész az oktatás.

A zenészetbeni oktatás nem abban áll, hogy a már kész művet, külsőleg le tudja másolni a növendék-leány, hanem hogy lényegét, szellemét fogja fel a zeneműnek s legalább a művészet szabályairól tudjon annyit, hogy valamely mű, miért van így, és nem másképp alkotva. Nem szükséges, hogy a zenemű szerzés titkaiba avatassék; ez igen fárasztó és hálátlan munka lenne. Azt azonban meg lehet sőt kell kívánni, hogy a mű-értelem kifejlesztessék s legalább a zene mű-alakját ismerje annyira, hogy a zenét hallgatva, annak kellemes hanghullámzásánál valamivel többet vegyen észre s képes legyen a mű szellemének felfogására.

Igy vagyunk a rajztanítással is. A figyelem itt is csak az alakok másolására, utánzására fordítatik; felfogásról, természet utáni rajzolásról, plasztikáról, — szó sincs.

A többi tanulmányok hasonlóan alig többek betanult szóhalmazoknál.

Innét van azután, hogy a nők nem ismerik a munka becsét s nélkülözniök kell ama vigaszt, melyet a komoly, értelmes munkálkodás nyújtani szokott a szenvedések közt.

Tanítsuk leányainkat komolyan gondolkodni; de a tanítás ne legyen csak külmáz. Gondoskodjanak a szülők, hogy a kis leány tanuláskor lépjen a neveldebe. Tanítsuk meg fölismerésére a czélnak, melyre hivatva van s mely felé törekednie kell.

Igen sok tisztességes anyát hallottam már ekép szólni felnőtt leányához: Édes leányom! igyekezzél szépséged, jószágod és tehetséged által, megnyerni valamely derék becsületet ifju szivét; de azt igen kevés anyától hallottam: De ne feledd leányom, hogy te felelős leszesz azon férfi életboldogságaért, aki legnagyobb kincsét, — becsületét bizza rád, aki fáradság és dolgozik érted; hivatásodat csak úgy töltöd be igazán, ha boldogul teszed őt, ha nő és anya leszesz a szó legmagasztosabb értelmében.

Oh! ha minden anya így szólna leányához; ha, a neveldekből nem záratnék ki a „szerelem” nemes érzelmének ismerete; hanem feltáratnék a növendék leány előtt e szenvedély mélysége s megmagyaráztatnék annak magasztossága s bevéstetnék lelkébe az erény és tökély ideálja, hogy eszerént lassza majd élettársát: bizonyynal bekövetkezne a nőknek, — nem a mai divatszertü s politikai jogok után sovárgó egyenjogus-lása, hanem szellemi felszabadulása, mely az oly hatalmas forrásban levő „nőkérdés” helyes megoldásának első és egyedüli föltétele.

Higyjék el kedves olvasónóm! hogy nem az az emancipált nő, a ki közhi-vatalt visel s gyűlésekben szónokol, orvosi

rendelményeket ír stb; hanem az, aki szellemeileg szabad; aki női hivatását helyesen felfogja s áldásosan betölti; aki nem rabja az előítéleteknek; akinek éltető levegője a családi kör, aki gondos kezekkel ápolja gyermekei keblében a jónak csiráit, az erények fiatal hajtásait.

Előre tehát a „szellemi felszabadulás és hivatásbeli műveltség” felé!
K. I.

KÖZÜGYEK.

Hivatalos utasítás a járványos cholera tárgyában.

1. §. Hivatalos tudósítások szerint, a járványos cholera (hányáskeelés) Oroszországban, és Gácsországban mutatkozván: a hatóságok e járvány természetére, a követendő életrendi- és óvó eljárásra ezennel figyelmeztetnek, és egyuttal a legnagyobb pontossággal fogamatosítandó orvosrendőri intézkedések, mihez tartás végett, e következőkben soroltatnak elő.

I. A járványos cholera

a) ismertető jelei.

2. §. A cholera-járvány közeledését gyaníthatjuk, ha valamely vidék szorványos betegségeihez, mint példáuli lobbok, váltóláz, hagymához stb. hol hasmenés, hol hányás, vagy görcsök, tehát hányáskeelési körjelek csatlakoznak, avagy önállóság is fellépnek.

A járvány kitérése alkalmával a szorványos kórok száma apadván: a cholera-nak ugy súlyosabb, mint enyhébb esetei észlelhetnek.

A járvány növekedési s tetőfoki korszakában a cholera esetek súlyossága s gyakorisága legnagyobb; azok nagyobb részét teljesen kifejlesztett körjelekké lépnek fel, és a hirtelen halállal végződő kóresetek szaporak.

A járvány alábbhagyását jelzi a cholera esetek súlyosságának, halálos kimenetelének és gyakoriságának csökkenése; a szorványos betegségek szaporodnak.

A járvány megszűntével a többnyire enyhébb cholera eseteket más szorványos betegségek váltják fel.

b) előjelek.

3. §. Étvágy-hiány, roz szájját, undor az étkektől, hasmenéssel váltakozó összekredés, főleg gyomor-nyomás, bőfűgés, hangos haskorgás, melyekhez nyugtalanság, álmatlanság, mellszorongás, és nagy leverettség érzete járul. Ezen állapot 1 órától . . . 8 napig tarthat.

A beteg erőltetve jár fönn, foglalkozásába szokatlannal hamar belefárad.

Gyakrabban ezen elősorolt körjelek közül csupán a hasmenés (diarhoea choleric) észlelhetik, mely után a kór teljesen kifejlik.

c) fejlődési szak.

4. §. Az előjelek súlyosbodván, a beteg lefekszük, és a járványos cholera jellegző körtünetei mutatkoznak:

1. a hasmenés, mely hangos korgás kíséretében gyakran és hirtelen ismétlődik; eleinte halvány-sárga, azután rizsfőzethez hasonló nyakos és fehérés csafatokat tartalmazó savó ürítetik ki fájdalom nélkül, és a beteg látszólagos könnyebbüléssel;

2. a hányás, mi által a beteg eleinte ételmaradékot vagy em-et (chymus) később szintén rizsfőzethez hasonló nyakos savót ürít ki;

3. égető szomjúság;

4. kínos, dermedt görcsök, melyek eleinte csupán a lábikrákban, később a test egyéb izmaiban is jelentkeznek; így: a csuklák;

5. a huy-elválasztás apadása, vagy megszünetése;

6. a környi érverés szapora, kicsiny, gyöngye, sötét egészen ellál, így például: az orsó-ütrében;

7. a bőr meghidegül, elpetyűd, az ujjakon megredősödik és megkékül;

8. a beteg arcza sajátságosan beesik, a melyen beesett szemgolyókat kékültszembéjük környezik, az ajkak és nyelv kékes színezetűek és hidegek;

9. a beteg hangja elveszti csöngését;

10. légzése szapora, rövid, nehéz, a lehellet hideg

E korszak 3 órától . . . 2 napig tarthat.

d) visszahatási korszak.

5. §. A hányás, hasmenés és görcsök alább hagyván vagy szünetelven, a környi ütérékben a vér újra

kereng, a test hőmérséke emelkedik, a bürkéség oszlik, az arc kezdi a életduzzat (turgor vital) visszanyerülni; de legkedvezőbb jelek gyanánt langyos izzadság borítja a testet, a beteg béliürüléke színes kezd lenni, s a húgy-elválasztás újra megered.

E korszak tart 3 . . . 8 napig.

e) baljóslatu kórjelek.

6. §. Veszélyes baljóslatu kórjelek gyanánt tekintendők az arcvonásoknak a beteg ismerhetlenségéig megváltozása; a szemek mélyen becsése; a nyelv és leheletének, ugyinté a végtagoknak hullahidegsége; a bőrnök szennyeskedő színezete; a környi ütverés megszűnése; ugy mellszorongás; a göröcsöknek a felső végtagokra, sőt a törzs izmaira is kiterjedése; a húgy-elválasztás tökéletes megszűnése.

A visszatlatási korszakban baljóslatu jel, a mély kábultság (sopor) akadályozott légzés, és teljes húgyrekedés.

Asz ugynevezett száraz cholera (cholera sicca), mely minden kitérülések nélkül a többi kórjelek mellett halált okozhat, csak igen ritkán fordul elő; míg ellenben a leggonoszabb járványok alkalmával is mutatkoznak egyes enyhébb befolyású esetek, melyek cholera-in név alatt ismeretesek.

f) utóbetegség.

7. §. A járványos cholera utóbajai között első helyet foglal el a húgyvér (uraemia-cholera-typhus), mely a húgy-elválasztás megszűnéséből származik.

g) terjedési mód.

8. §. A cholera terjedését leginkább állati-s emberi hulladékok okozzák, melyekből a lakott területek poshadó szervi anyagokkal beszűrődnek; legveszélyesebb terjesztője a cholera-nak pedig, az e bajban szenvedőknek hánys vagy székelés által kiürített, s bomlásba átment beltartalma, mely az árnyékszékéket, emésztőgödröket, csatornákat, és a talaját leginkább képes megfertőzni; miert is a hatóságok legfőbb kötelessége a közönséget a béliürülékeknek az alább következő fertőtlenítési rendszabályok szerint, minél gyakrabban eszközözendő fertőtlenítésére, ismételve figyelmeztetni; minthogy ezen rendszabályok pontos megtartása által mindenki legbiztosabban óvhatja magát a cholera-ragály veszélyétől.

II. Minő életrendet kövessenek, s miktől óvakodjanak járványos cholera idejében az egészségesek?

9. §. Ép és egészséges egyének legzélszerűbben óvják magukat a cholera-nak esés ellen, a következő életrendi szabályok megtartása által:

1. Szigorú mértékletességet kövessenek ételben, italban, munkában és élvezetben; kerüljék ugyanazért a gyakori és sok étkezést, részegeskedést, testi és szellemi munkában való megerőltetést, éjszakázást és nemi kicsapongást.

Ellenben hathatós előmozdítója a járványos cholera-nak a szegénységgel párosult szűkölködés és nélkülözés.

2. Szükséges a tiszta lég, miert is a lakozókat gyakran kell szellőztetni és naponként méréskelt testmozgást tenni a szabadban.

3. Az étkezésre nézve maradjon mindenki szokott táplálék mellett, ha t i azok elegendő tápanyagot tartalmaznak és könnyen emészthetők. A vacsorát, mely bőséges ne legyen, néhány órával kell a lefekvés előtt elkölteni. A hasmenésre hajlandók igrának makkkávét, csokoládét, ha borivók, közönséges vörös ó-bort és kerüljék mindazon étkeket, melyek náluk hasmenést szoktak előidézni. Italul legzélszerűbb a tiszta friss víz.

A „Szaboles“ tárczája.

Fiam születésekor.

Fogd, vedd öledbe, kinban össetört lény!
Oh! vedd öledbe kedves gyermekünk!...
Előttünk még csak most nyílt az ösvény,
Már is reményég mosogol nekünk!
Emeld öledbe és az első csókban,
Mit lázas ajkaid homlokára nyom,
Jegyezd el őt az igazak sorába...
Reményt, enyhülést szívj az ajkaidon.

Oly jó nekem így együtt látni anyja!
Szíved felett szerelmünk zálogát.
Nincs e világnak anyi kincs aranyja,
Hogy érte adnám e perecz mámorát.
Ratok borulok! Oh nem földi kőj ez
S e kis szoba nem földi lak talán
Ajkamról e csók, a mit ajkaid érez,
Angyal fohásza Isten számolván.

De add nekem már! Én is hadd emeljem
E drága terhet boldog koblenem.
Órj te is, mint a hogy én örültem
Édes galambom szent örömeden!
Oh kis fiam! Te sokszorosan kedves!
Vajjon mit irt a végezt utja rád?
Még most szívünk kőj- és örömtől repdes;
De óh ha járod a lét szinpadát!?

Oh mért ez érzés? mért e pillanatban,
Mely örömbömbé bú-könyűt zavar?
E gondolatnál szívem felve dobban,
Sötét jövőndő fájó kínja mar,
Jer kis fiam, jer! hadd lehelje ajkam,
Pieziny szívedbe a becsületet.
Ez a talizmán, mely vészben, viharban
Mentőd, megtartód egyedül lehet.

Ha majd fölészmélis a vándoratra kelve,
Odahagyod gyermek-játékaid,

A tökleletlenül forrott sör ártalmas.

4. A ruházat védje a testet az idő viszontagságai ellen. Kik könnyen meghűlnek, és hasmenésre hajlandók, viseljenek hasukon és lábaikon meleget tartó kelmét (flanellt).

5. A lakhely száraz, világos, tágas, és jól szellőzött legyen; nedves, homályos és dohos szobákban való lakás, kivált ha még azokban sokan vannak együtt, felettbb ártalmas.

6. A tisztaság ugy a testre, mint a ruházatra, ágyneűre és lakásra nézve szigorúan fenntartandó; ugyanazért a ruhát és ágyneűt gyakran kell tisztával felváltani. Ártalmas a tartózkodás oly helyeken, melyeknek levegője rothadó állati vagy növényi hulladékok poszerje által van megfertőzve; legveszélyesebbek pedig a többi közt a vermek, ganéj-dombok, árnyékszékék, éjj-edények stb., melyekbe a cholera-erások béliürülékei öntetnek.

7. Az egészséges fenntartásának feltételeihez tartozik még: a kedélyi nyugalom, bátorság, jó keűv; ellenben ártalmas a nagy félelem, aggodalom, bizalmatlanság.

III. Mily gyógyeljárást kell követni az orvos megerkeztéig?

10. §. Ha a cholera-járvány alkalmával valaki hasmenésbe esik, addig is, míg a meghívott orvos hozzá érkezik, fekdűjk le s takarja, vagy takartassa be magát melegített paplannal, pokrócczal vagy dunnával; hasára mustárpépet, melegített ruha- vagy pépborogatást alkalmazazzanak. Ha a beteg nem hánys, adjanak neki meleg boróka-főzetet (decoct. baccar. juniperi) hársvirág-, bodzavirág- vagy fodormenta-forrázatot.

Ha pedig a beteg hánys, s ezáltal nemcsak ételmaradékot, hanem nyakos savót is őrít ki: langyos italk helyett jég-galacsokot, hol ez nincsen, kortyontként friss hideg vizet nyeljen.

Táplálékot, vagy bort és egyéb szeszes italt ilyenkor a beteg erőltetni nem tanácsos.

Az ekezel teendők a megkívántató gyógyszerekre s gyógyeljárásra nézve, bizzák az illetők a rögtön meghívandó orvosra.

(Vége köv.)

UJDONSÁGOK.

(S. L.) A nyiregyházi iparos testületék folyó hó 10-én délután 3 órákor egyetemes gyűlést tartanak a cizmadia-szinben. Célja e gyűlésnek: megállapodni azon módozatok iránt, melyek lehetővé teszik a nyiregyházi iparos-testületeknek egygyetmőrülését. Aki a közmívelődésnek, a társadalmi reformoknak és társulásoknak ösztöne barátja, az kétségkívül szívéből üdvözlö a nyiregyházi derék iparosok eme nemes törekvését, melynek a czéhrendszer eltörése után csakhamar előtérbe kellett volna lépnie; ha az országos képviselőválasztási mozgalom ebből őket nem gátolják vala. Most azonban nincs vesztegetni való idő. Siessenek iparosaink mielőbb társulni. A szabad ipar hangos követeli a társulás létrehozatalát. De ne a tespedés, hanem a haladás zászlója alatt. Különösen ajánljuk az egyetemes gyűlés figyelmébe az iparos ifjúság sorsát, melyről ha tovább is ugy gondoskodnak, mint eddig, ugy Nyiregyháznak sohasem lesz képzett és korszerűleg művelt iparos osztálya, amely nélkül pedig Nyiregyháznak jövője nem lesz, nem lehet. Elöre tehát; de vigyázva!

× „Szabolesmegyei hitelbank“ czim alatt új pénzintézet alakult megyénkben 200,000 forint alapítókével, mely 100,000 forint befizetés után, ami f. é. októberben valószínűleg megtörténik, azonnal elkezdi működését. Az intézet élén Molnár Agoston áll. A választ-

mány tagjainál Czukor Henrik, Engländer Sámuel, Stern Emánuel, Flegmann Lipót, Jung Adolf, Meskó Pál és Nádasy Lajos lettek megválasztva.

¶ A nyiregyházi 21-es küldöttség, mint értesülve vagyunk, a választók összejárásával már teljesen kész. A szabályrendeleték szerkesztése szeptemberhő 14-ig szintén befejeztetik. Szeptemberhő 17-én tehát már a képviselői gyűlés, tárgyalás alá veheti az összes szervezeti munkálatokat, mit — tekintettel arra, hogy a munkálatnak szeptemberhő 24-én már a megyei közgyűlés előtt kell lennie, — lehetetlen is továbbra halasztani.

(D. J.) Mária-Pócson folyó szeptemberhő 2-ikára viradóra, egy ottani lakosnak az utcára eső szobájából, míg a konyhántóli osztályban a család tagjai esendesen aludtak, az iszonyú sötétség leple alatt, a szó szoros értelmében minden értékes tárgyat kihordtak és elulajdonították. A tettesek az utcáról a kispusztított szoba egyik ablakán hatoltak be; az üvegtáblát jó vastagon sárral bemázolván és betörvén. Az ablak közt levő vasrostélyt szintén zaj nélkül sikerült kiszédelniük. A betöréssel párosult tolvajági büntény befejezése után az utcán készen volt kocsiara mindent ráraktak s utjokait, mint a kocsiyom jelölő, Kis-Léta felé vették. A tetteseket még eddig haszlatlan nyomozták.

— A szabolesmegyei és hajdukerületi orvosgyógyászerek-egylet, ezidei öszi nagygyűlését, folyó szeptemberhő 2-án tartotta meg Hadházon. A gyűlés részleteiről, fájdalom, senkinek értesítvén lapunkat, mitsem tehetünk közzé.

△ A nyiregyházi távirtda hanyagsága ellen minden oldalról panaszokoznak. Beszéljk, hogy a Nyiregyházián feladott távsürgönyök, melyeknek pl. Tokajba vagy Miskolcra kellene menni, előbb megjárják Debreczent, s csak aztán jutnak el nagylassan rendelkezési helyére. Az ily hanyagságokon, ha csakugyan vannak, mindenáron segíteni kell. Elvárjuk a távirtda-főnökségtől, hogy e vádakra, melyekhez hasonlóan a debreczeni lapokból is olvastunk, sietni fog megfelelni, s az ily rossz föltevéseket elhárítani magáról.

* A szabolesmegyei daláregyleteket, a nagyváradai országos dalárnyepélyen, a nagykállói és kisváradai dalárdák képviselték. Hát Nyiregyháza, hol kékik az éji homályban? Nyiregyháznak etiketbeni mulasztása megbocsáthatlan. A mi daláregyletünknek, ha az továbbra is eddigi kezdetleges, sőt már alapszabályban eltévesztett állapontján megmarad, nincs, nem lehet jövője. A művelt osztály mindegyik távul tartá magát a daláregylettől, mely csakis az iparosokból vált ki. Ille-e ez művelt ifjakhoz, akiknek már koruknál és szívük lángoló tüzénél fogva sem szabad, szeretetlenséget tanusítani embertársaik- s hidegséget a szép és nemes iránt? Bizony, bizony, még nagyon messze vagyunk attól, hogy a „művelt“ jelzore jogot tarthatnánk!

(K—y.) Nyiregyházi részvénytársulat akar alakulni egy nagyvendéglő felállítására. Valóban gyakorlati gondolat! A töképenes aligha tehetné pénzét biztosabb és több értékeket nyújtó vállalatba, mint egy Nyiregyházián építendő nagyvendéglőbe. Ha a város egyáltalában nem akar vendéglőt építeni, amire néhány évig, amíg t. i. pénzügyi helyzetét és viszonyait gyökeresen rendezhozza, valóban képtelen is; holott anélkül Nyiregyháza el nem lehet: ily részvénytársulat alakulásának csak örülhetünk. Sok szerencsét az eszme megtestesítéséhez!

+ „Kisebb birtokosok jelzálog-bankja“ czég alatt ismét újabb pénzintézmény van alakulóban Nyiregyházián, melynek élén a nyiregyházi „ipar és kereskedelmi bank“ derék szakértő ügyvezetője, Kornstein Ignác áll. Az etárgy 100 frtos névértékű részvények aláírási iver, anélkül, hogy bármely előfizetés vagy előleg, avagy részlettörlesztés követelneték, a

Adatok a haj történetéhez.

(Vége)

A hajviselésben nem csak az örömeknek, hanem még a szomorúságnak, gyásznak is kifejezést adtak a görögök Gyász, vagy más szomoró esetekben vagy egészen elváltak, vagy rendetlen, kuszált állapotban hagyták hajfűrteiket; hogy már maga a haj kuszáltsága is jelezze a szenvedést. Így vágták le a hajukat az Argirok Thyrea elvészése után, melyet a spartaiaik foglaltak el tőlük.

Az elvágott hajfűrteket, az elhunytak sírjára is szökták helyezni, mint Aeschylusnál és Sophoklesznál. Az ily hajak szomorú túrtöknök nevezettek.

A hajjúpólás és csinosítás titkát, mint ma, ugy a hajdankorban is leginkább a nők monopolizálták. Thucydidesz és Arisztófanesz szerint, a férfiak is nagy figyelmet fordítottak ugyan hajjukra; de annyira mégsem vitték, mint a nők.

A görögök legszebbnek a szőke színű hajat tartották. Szőke hajjal festették Apollót, Bachust s több heroszt; ilyennek írja Homér Menelauszt és Achilleuszt. A szőke haj mellett, a feketét is becsülték. Anacreon fekete hajat ohajított kedvesének. A görögök vendég-haját is viseltek; valószínűleg Ázsiából hozták vol be hazájukba.

A rómaiak meghódítván Görögországot, több görög szokással a haj iránti figyelmet is elsajátították s a hódítás idejétől nagyobb gondot fordítottak a hajra. 454-ben azonban, amikor tunillik P. Ticinus Maena az első hajnyíró Siaciliából Rómába vitte, a rövid haj kezdett divatba jöni. Varro szerint a hosszú, lecsüngő haj volt szokásban. Plutarch így festi Romulust; így Curtiust Horác.

Ami a rómaiaknál kezdetben ártatlan szokás és dicseretes figyelem volt, később alacsony hivalkodással fajult ugy, hogy Cicero idejében, nem csak a fiatal emberek, hanem a ledfőbb hivatalviselők férfiak is mesterségesen túrtökbé szedték hajukat s illatos keücsöccsel szagosították be.

Hirdetés.

Felhívom a t. ez. közönség figyelmét, hogy a nagy-halászi határon fekvő Szapagy nevű öserdő ezévi vágásában van eladó darabonként vagy tömegesen mintegy:

- 1) 100 drb tölgyfa, melyek sima törzse 3-5 öl magas, körmérete 12-15 láb.
- 2) 300 drb tölgy, 4-8 öl magas sima törzssel s 8-10 láb körmérettel.
- 3) 500 drb tölgy, 4-6 öl magas, s 5-6 láb körülettel.
- 4) 150 kőrisfa, 6-9 öl magas, s 4-8 láb körméretű törzssel.
- 5) 150 drb szilfa, hasonló nagyságban.

6) különböző nagyságu gyertyán-, juharfa stb. Kiténik ezen sorozathól, hogy a megnevezett teljesen ép és egészséges fa-anyag — hid, hajó építéshez, dongának, parquettének, mindenemű gépjárá és asztalos munkához a legalkalmasabb. — A nevezett erdő fekszik 1 1/2 órányira a kemecsi vasuti állomástól. — közvetlenül a Tisza partján s eként igen alkalmas helyen ugy a szárazon, mint a vizen való szállításra nézve.

Szíves megkeresések ajánlott levélben Kálló-Semjénbe, vagy táviratilag Nagy-Kállóba intézendők

Kállay András
erdő-tulajdonoshoz.

(0-1)

ÉRTESÍTÉS!

Alulírott értesitem a nagyérdemű közönséget, különösen pedig azon tisztelt ismerőseimet, akik az eddig „Morgenstern és Jelen” czim alatt állott fakeskedésből megrendeléseket tettek, hogy **Morgenstern Jakab** a közös üzlettel visszalépven, mártól fogva, köztünk minden további üzleti összeköttetés megszűnt; minél fogva ezentúl, becses megrendeléseiket egyenesen és csakis nevemre kérem intéztetni.

Jelen Pál.

(3-2)

Két butorozott szoba
a szarvas-utczában, özevgy **Benczur Miklósnénál** minden órában bérbe vehető.

(3-3)

Eladó ház!!!

Nyiregyházán az orosz-utczában fekvő 150. számú ház, folyó szeptemberhő 11-én, szabadkézből elárvereztetik a hely színén. Az árverelni szándékozók 50 frt bánatpénzzel kéretnek ellátni magukat.

Berbedő lakások
íránt értekezhetni özevgy **Inczedy Györgynénél**, magyar-orosz-utczában, 928. sz. a.

Két darab **takarékpénztári részvény** eladó. Bővebb tudomást nyujt a „Szabols” szerkesztőség.

Nyiregyháza, szept. 8. 1872

Közhirre teszi: a szerkesztőség.

(3-1)

A nagyvendéglő udvarán levő szinkör eladó.

A feltételek íránt értekezhetni a „Szabols” szerkesztőségénél.

(3-1)

EGY ZENETANÁR

(3-1)

zongorán, hegedűn vagy énekben alapos oktatást ad, ki mint ilyen bátorodik magát a nagyérdemű közönség kegyébe ajánlani. A tanítást tetszés szerint, akár magyar, német, francia vagy olasz nyelven teendi. A feltételek íránt értekezhetni állomási főnök Istvánffy Nándor urnál.

REITER ISTVÁN

kocsigyára Váczon

elfogad és a legjutányosabb árak mellett teljesít megrendeléseket mindentéle gazdasági-, utazó- és kéjkocsikra.

Különösen ajánlja a n. é. közönségnek az alább olvasható kocsikat, melyeknek rajzai a „S z a b o l c s” szerkesztőségénél közszemlére kitéve vannak; u. m.:

- a) Kétfelé nyíló, tetővel ellátott kocsi.
- b) Szétszedhető üveges kocsi.
- c) Kutscher-kocsi.
- d) Nyílt faeton.
- e) Homokfutó kocsi acélrugókkal.

(3-3)

- f) Taliga rugóval, két lóra, első és hátsó üléssel.
- g) Homokfutó kocsi rugó nélkül.
- h) Homokfutó kantschukkerékű rugókkal.
- i) Fődeles faeton.

Hirdetés.

Az orosz-utczában 580. szám alatt fekvő ház, szabadkézből eladó.

Értekezhetni **Goldmann Sámuelnél** a bujtos alatti fürdőben.

(2-2)

Dr. Rottmann Lajos

orvos, sebésztudor és szülész lakik szeptemberhő 1-től a Szarvas-utczában özevgy **Benczur Miklósné** aszszony házában.

(3-2)

Eladó ház.

(3-2)

Debreczeni-utczában a Seminariumi épület tőszomszédságában 1546. sz. a. fekvő ház szabadkézből eladó. Értekezhetni ugyanott.

Leánynöveldei értesítés.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, illetőleg szülőket, hogy a növeldei előadások f. é. szeptemberhő 2-án már megkezdettek az ujonnan berendezett új növeldei helyiségben (Kisorosi-utca, Simkó Istvan házában). Van szerencsem egyszersmind jelenteni azt is, hogy a tanerök egy segéd-nevelőnővel is szaporodván, az eddig előadott tantárgyakon kívül növeldeimben a francziányelvből és zongorából is oktatás vehető külön díjfértés mellett.

Nyiregyháza, augusztushő 29. 1872

Sperlach Hermin.

nyilv. leánynövelde tulajdonosnő

(2-2)

ELADÓ ZONGORA.

Egy jókarban lévő Beregszászi-féle 7 nyolezados zongora, jutányos áron, részletes fizetés mellett eladó **Szénfy Gyulánál.**

(3-2)

N.-Kállai utcán 1044. szám alatti házban az utcára néző két szoba konyha, kamara f. é. Sz.-Mihály nap-tól bérbe kiadó; értekezhetni alulírt tulajdonossal ugyanott.

Szekeres Károly.